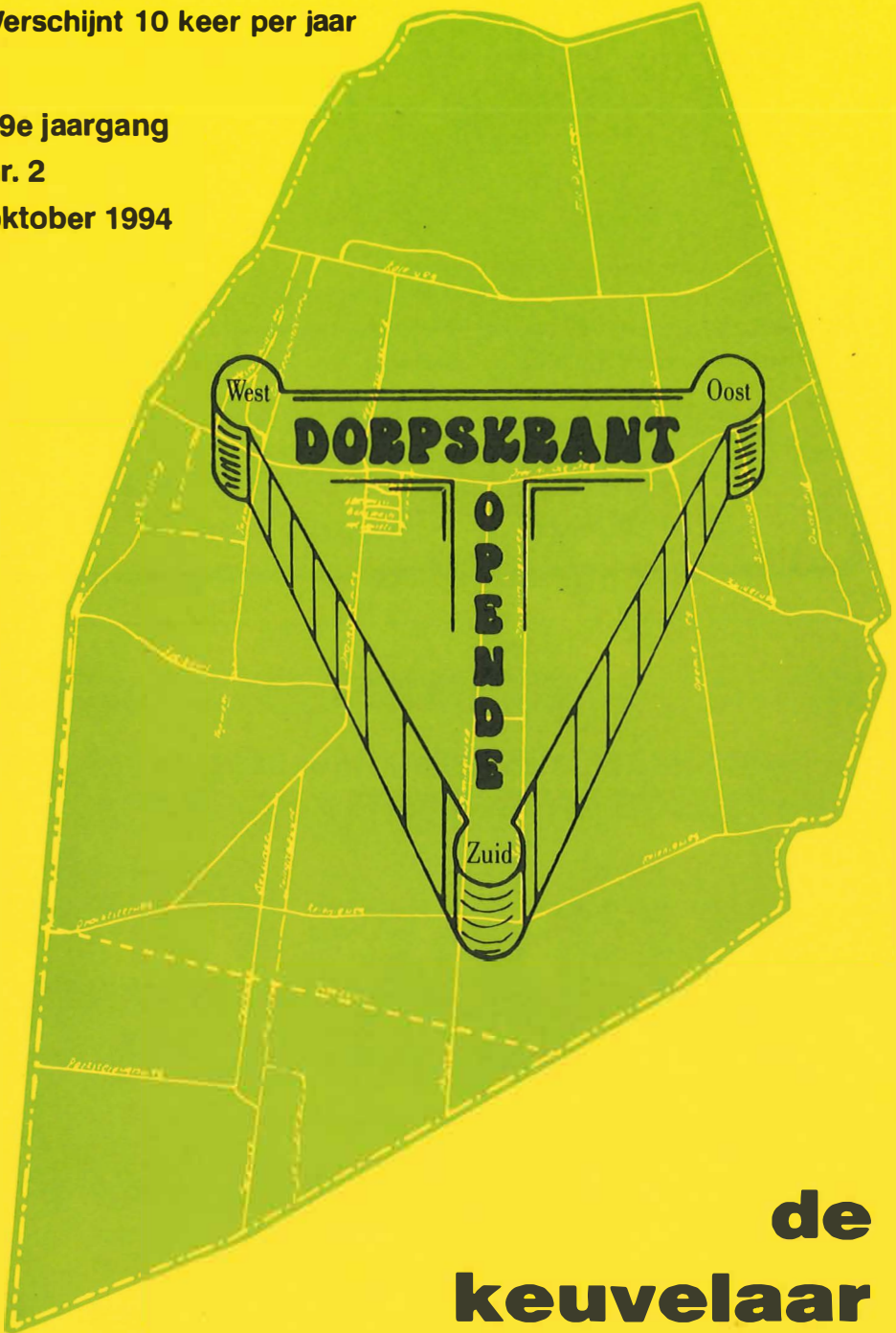

Verschijnt 10 keer per jaar

19e jaargang
nr. 2
oktober 1994

**de
keuvelaar**

AUTOBEDRIJF

v/d **Hoek & Alting**

Gespecialiseerd in Mercedes

Opendersweg 6-8 - Opende - Tel. 05946-59142/58324

- onderdelen:
- alle merken
- diverse occasions
- motorrevisie
- banden, accu's, uitlaten
- speciale prijzen

vakantiehuisjes etc. garages schuurtjes vakantiehuusjes paardeboxen garages schuurtjes

Terpstra houtbouw

opendersweg 1.
9865xd opende.
tel. 05946 - 59192

UITGAVE VAN DE STICHTING DE KEUVELAAR
(opgericht door de Vereniging Plaatselijk Belang Opende)
Contact-adres: Anneke Top-Gerritsma, Provincialeweg 154,
9865 AM Opende, telefoon 05946-59763.

van de redactie

Willen degenen die het abonnementsgeld voor de 19e jaargang nog niet overgemaakt hebben, dit zo spoedig mogelijk doen.

De redactie vergadert voor het november-nummer op 15 november a.s. bij Anneke Top.

Kopie kunt u inleveren vóór 15 november bij Anneke Top, Provincialeweg 154, 9865 AM Opende, of bij één van de andere redactieleden.

Wilt u een foto bij een artikel, bel dan Jan van der Wal, tel. 05946-58182.

Burgerlijke Stand

MAAND SEPTEMBER 1994

Geboren:

Elizabeth, d.v. T. J. Slagter en T. Pietens, Opende, 14 september;
Linde, d.v. S. C. Cleveringa en M. Koning, Opende, 29 september.

Overleden:

Enna Hoeksema (100), geh. gew. met Albertus Haan, wonende te Opende, overleden op 27 september.

Gehuwd:

Niti Renke Huisman, (44), wonende te Opende en Aleida Geertruida Maria Oldenkotte (45), wonende te Opende; Jacob Hendrik Miedema (30), wonende te Opende en Atje Graansma (25), wonende te Opende.

DORPSAGENDA

LEZINGEN EN DISCUSSIE

„Landbouw en Milieu in het Zuidelijk Westerkwartier”

7 november „De Stjelp”

Aanvang: 19.30 uur.

Toegang gratis.

BEJAARDENSOOS

9 november: Groene Kruisgebouw

23 november: Groene Kruisgebouw

7 december: Groene Kruisgebouw

11 januari '95: Groene Kruisgebouw

25 januari '95: Groene Kruisgebouw

8 februari '95: Groene Kruisgebouw

22 februari: Vrijzinnig gebouw

8 maart '95: Groene Kruisgebouw

22 maart '95: Groene Kruisgebouw

Alle dagen aanvang 14.00 uur!

„DE VESTE”

26 november:

Avonturentocht. Leeftijd v.a. 10 jaar.

Entree f 2,50 per persoon.

Start 20.00 uur bij „De Veste”.

4 februari:

Dansavond m.m.v. het orkest „The Evans”. Aanvang 21.00 uur.

Entree: f 5,- per persoon.

28 november:

Donorzitting Rode Kruis Bloedbank, 9.00 tot 12.00 uur, Groene Kruisgebouw.

'DE HORN'

levensmiddelenbedrijf

Fam. Wobbes - Noordwijkerweg 21 Kornhorn

Het adres voor al uw:

LEVENS MIDDELEN • BROOD • BANKET
ZUIVEL • DIEPVRIESPRODUKTEN
FIJNE VLEESWAREN • GROENTE EN FRUIT

TJOELKER

staat het hele jaar voor u klaar met de volgende artikel-groepen

- Fourage
- Kunstmest
- Aardappelen
- Eieren
- Gereedschap
- Electr. gereedschap
- Luchtdruk buksen en geweren
- Electra-gas-water
- Verf en beitsen
- Verfbenodigdheden
- Hang- en sluitwerk
- Geneesmiddelen/ bestrijdingsmiddelen
- Lijmen en kittens
- Hogedruksputten
- Olie- en smeermiddelen
- PVC-materiaal
- Dierenspeciaal
- Werkkleding en schoeisel
- Leer- en halsterwerk
- Tuingereedschap- en machines
- Afrasteringsmateriaal
- Fietsbenodigdheden
- Sierbestrating
- Tuinmeubelen
- Messen en scharen
- Visbenodigdheden
- Tuinzaden en meststoffen
- Tuinhout en schuttingen
- Veebenodigdheden
- Reinigingsmiddelen
- Reinigingsmiddelen
- Zeepoeder

RUIME KEUZE • SCHERP GEPRIJSD!

TJOELKER

Prov. weg 89
OPENDE
Tel. 05946-59013

Het verleden in beeld....

Evangelisatiever. Bethel' - Opende-Zuid * 15-8-1934

Achterste rij v.l.n.r.: Trientje de Vries-de Boer, Eva van der Heide-van der Tuin, Aagje van der Heide-van der Heide, Janna Bekkema-Stavasius, lebeltje Bijma, Engbert Bijma.

Tweede rij v.l.n.r.: Maïke Wiersma-de Wind, Geertje Dijkstra-Schippers, Aukje Helmhout-Bouma, mevr. Van der Burg-van der Werf.

Derde rij v.l.n.r.: Betsje Bos-Elzinga, Geert Bos, Geert van der Veen, Jan Ras, Tjalling de Vries, Jan Jonkman.

Voorste rij v.l.n.r.: Tjipke de Vries, Sara van der Veen-Elzinga, Grietje Huisman-van der Molen, Wietske van der Veen, Sietske de Wit-van der Veen, Riemkje de Haan-van der Velde, ??? Douwsma.

Voorste rij v.l.n.r.: Klaas de Wit, chauffeur, Pieter van der Burg.

Voor al uw vervoer

Speciaal
**KIPPERTRANSPORT
AFZETCONTAINERS**

J. Bronsema

Internat. transport

Provincialeweg 36 - OPEDE
Tel. 05946 - 58277

OP EN TOP .. GOED!

VOOR:

- Rijwielen
- Reparatie
- Onderdelen
- Verhuur

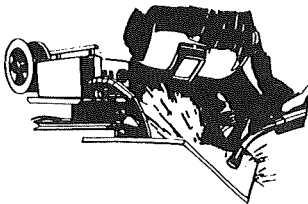

R. Bekkema

Kolonieweg 6
9865 VZ OPEDE

„bij de GILDE fietsenmaker

Las-reparatiebedrijf
Kees van Strien

- Licht constructiewerk
- Laswerk (A.P.K.)

Provincialeweg 149
9865 AE Opende
Tel. 05946 - 59068
Fax 05946 - 59073

**Kamperen in rust en ruimte,
aan 25 ha. surfwater.**

**Op de groene grens van
Groningen, Friesland en Drente.**

**Overdekt
verwarmd zwembad!**

Parkweg 2 • 9865 VP Opende
Tel. 05946 - 59555

Kollektes

Kankerbestrijding

De kollekte voor de kankerbestrijding heeft in Opende f 2692,85 opgebracht, f 183,20 meer dan het vorig jaar. Daarvoor hartelijk dank.

Nierstichting

De opbrengst t.b.v. de Nierstichting Nederland heeft in Opende het bedrag opgebracht van f 1418,10.

Dit is f 189,80 minder dan vorig jaar. Alle gevers en geefsters hartelijk dank hiervoor. Tevens alle collectanten die ook dit jaar weer actief waren in Opende namens de Nierstichting Nederland bedankt!

Een speciale dank aan mevr. Stoker-Boonstra als assistente.

Genia van der Tuin
Dit jaar organiseerde mevr. Van der Tuin-Andrusyszyn het voor de eerste keer. En met succes. Dankzij uw hulp als collectant is het tot een mooi bedrag gebracht. Ik hoop dat zij volgend jaar weer op uw hulp mag rekenen. Natuurlijk hoop ik u volgend jaar weer te zien bij Genia van der Tuin.

Marieke Stoker-Boonstra

Diabetesfonds Nederland

Oproep aan de bewoners van Opende. In de week van 14 t/m 19 november zal er gecollecteerd worden voor het Diabetesfonds Nederland.

Het Diabetesfonds Nederland (kortweg (DFN) zorgt voor de financiële middelen die nodig zijn voor onderzoek naar de oorzaken van diabetes, voor velen beter bekend als suikerziekte. Ook wordt met deze financiële hulp onderzoek gedaan naar de voorkoming van het krijgen van complicaties bij diabetes. Het thema in deze collecteweek gaat over de diabetische voet.

Voor de collecte zoeken wij nog enkele vrijwilligers/sters voor de volgende straten: De Scheiding, Poelbuurt, zuidelijk deel Drachtsterweg en de Parksterdsweg.

Bent u bereid om één of twee uurtjes vrije tijd in te leveren voor het collecteren voor het DFN, dan kunt u dit bekend maken op telefoonnummer 05946-59083, t.n.v. Richtje Snip.

Ned. Brandwonden Stichting

Nationale kollekte

30 oktober-5 november '94

Collecteweek en brandpreventieweek. Ook dit jaar organiseert de Nederlandse Brandwonden Stichting weer haar landelijke collecte. De collecteweek valt samen met de Nationale Brandpreventieweek, die wordt georganiseerd door de Nederlandse Brandwonden Stichting, de Nederlandse Brandweer Federatie, het Verbond van Verzekeraars, het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Stichting Consument en Veiligheid. Doelstelling van de collecteweek is het aantal doden en gewonden door brand en brandwonden verder terug te dringen.

Doel collecte

De opbrengst van de collecte wordt besteed aan brandwondenpreventie, verbetering van de zorg voor brandwondpatiënten, ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en het beheer van de Nationale Huidbank. Om al deze activiteiten in Nederland op hoog peil te houden en waar mogelijk verder te verbeteren, is geld nodig van particulieren. De Nederlandse overheid verstrekt hiervoor geen subsidies.

De consultants van de Nederlandse Brandwonden Stichting bereiken per jaar zo'n 70.000 mensen met hun voorlichtingspresentaties. Tijdens deze presentaties staat centraal hoe brandwonden te voorkomen zijn en wat er moet gebeuren als er toch iets misgaat („Eerst water, de rest komt later“). Uiteraard kan ook schriftelijke informatie worden opgevraagd, telef. 02510-75555.

De medische verzorging van brandwondpatiënten moet nog steeds verder

worden verbeterd. De stichting stelt veel geld beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek. Want hoe beter de zorg voor een brandwond-patiënt is, des te groter is de kans op goed herstel.

Eenmaal per jaar een uurtje maar

De Nederlandse Brandwonden Stichting is volledig afhankelijk van vrijwillige bijdragen zoals collectiegiften. Met de hulp van veel enthousiaste vrijwilligers werd vorig jaar tijdens de col-

lecte bijna 3 miljoen gulden opgehaald. Inmiddels is het aantal collectanten sterk gegroeid: van ca. 25.000 naar ruim 30.000. Dat betekent dat dit jaar welhaast zeker de magische grens van 3 miljoen gulden zal worden overschreden.

Nieuwe collectanten zijn altijd welkom bij de contactpersoon voor Opende: Dieneke Weening, tel. 05946-59878.

Herinneringen van Hannes van de Smid

---

(86)

Een schoolreisje was vroeger een hele gebeurtenis. Al weken van te voren werd er over gepraat, want zo vaak gebeurde dat niet. Voor zover ik me kan herinneren heb ik in de lagere schoolperiode drie keer een schoolreisje meegemaakt. Dat is één keer geweest naar de dierentuin in Emmen, dat ging per bus. Een andere keer zijn we met de tram naar de speeltuin bij het "Witte Huis" in Olterterp geweest. De derde keer was een reisje per boot naar Leeuwarden. Van de reis naar Emmen weet ik niet zo veel meer. Een paar beelden uit de dierentuin zelf zijn me goed bijgebleven. In de eerste plaats de grote rots waar steenbokken op rondsprongen die in het afgelopen jaar is afgebroken.

Verder nog het verblijf van de ijsberen. Je stond voor een muurtje en voor het plateau waar de ijsberen waren was een waterbassin. In de wand achter het plateau waren twee ijzeren deuren naar

de nachtverblijven. Eén van die deuren rammelde steeds op een angstaanjagende manier. Achter die deur was de mannetjesbeer die niet vertrouwd was bij de jonge beertjes. Dat werd ons toen door een oppasser verteld weet ik nog. Uit balorigheid stond die oude beer maar steeds tegen die deur te bonken. Het reisje naar Olterterp had weer iets anders waarvan ik nog een duidelijk beeld voor ogen heb.

Dat was namelijk hetgeen ik toen heb gedronken. Dat was een echt flesje met Perl van Hero. Dat vond ik toen schitterend, zoiets van je zakgeld kopen en dat het door een echte ober werd geserveerd. Meestal gingen er op schoolreisjes ook een aantal ouders mee. Dat was ook wel nodig, want er gebeurde nog wel eens wat zo'n dag waar de meester en de juffrouw toch niet steeds op konden letten.

Er viel eens iemand uit een draaimolen. Iemand kreeg een schommel tegen zijn

hoofd. Weer een ander liet zijn ijsje in het zand vallen of viel zelf met het gevolg dat er een gat in een kous of zelfs in de knie was gekomen.

Allemaal van die kinderrampen waar een ouder dan wel een oplossing voor wist. Het schoolreisje naar Leeuwarden was weer heel iets anders. Vanuit Surhuisterveen zouden we met een boot naar Leeuwarden varen. Ik heb het over eind dertiger jaren, dus een poosje vóór de tweede wereldoorlog. De reisbureau's waren in die tijd nog niet zo in trek als tegenwoordig; er moest veel meer geïmproviseerd worden. De boot waarmee we naar Leeuwarden gingen was een gewone vrachtboot. 's Morgens stonden we voor de school en kwam er een grote vrachtauto voorrijden van de Boer & Co uit Surhuisterveen. Daar moesten we allemaal in staan en ik herinner me nog de gillende geluiden wanneer we een bocht doorgingen of wanneer de chauffeur plotseeling moest remmen; misschien heeft hij het zelfs wel een paar keer expres gedaan. Maar we raakten op de boot. Op het plaatijzeren dek waren wat houten banken geplaatst, zodat we toch konden zitten. Na een schrikbaar jagende stoot van een scheepshoorn voeren we af. Mijn moeder was op dat reisje als ouder mee, zodat mijn zus en ik niet op ons eigen brood en drinken behoeften te denken. Van de bootreis herinner ik me een paar voorvallen van de heenreis. We voeren over het Bergumermeer en kwamen weer in smaller water. Over het water hingen hoogspanningskabels en in één van de masten waren een paar mannen bezig.

Ik huiverde bij het zien van de mannen die daar zo hoog in de lucht aan het werk waren. Ze vonden het zelf waarschijnlijk niet zo heel erg, want ze zwaaiden lachend naar ons. Nog vóór Leeuwarden moest de boot even tegen de wal en werd er een loopplank uitgelegd. Het was bij een weiland waar wat

bosjes stonden. Een aantal kinderen moest even nodig en dat kon daar mooi gebeuren. Een geluk op zo'n dag op een open boot was wel dat het droog bleef.

In Leeuwarden hebben we een eind gelopen en zijn we op de Oldehove geweest. Het laatste stukje met de boot tot Surhuisterveen was het al wat donker. Ik weet nog dat mijn zus en ik mooi naast mijn moeder op een bank zaten; de fut was er al een beetje uit. Vanuit Surhuisterveen ging het weer in de vee-wagen naar Opende. Misschien dat anderen er anders over denken, maar zelf heb ik dit schoolreisje niet als erg geslaagd beschouwd. Ik denk dat zo'n langdurige bootreis daar schuldig aan is. Het was dan ook allemaal niet zo romantisch, maar goed ...

Hannes

Scholen

Het jaarlijks floraliafeest in de o.b.s. Het Kompas mag weer een succes genoemd worden. Het weer was prachtig en dat scheelt in het bezoekersaantal, het werd gezellig druk. In diverse lokalen deed men vol enthousiasme mee aan de spelletjes. Het rad van avontuur ratelde constant en de mooie prijzen vonden een gewillige afname. Uit Vriendschap zorgde voor de vrolijke noot. Slaatjes, kroketten en knakworstjes stilden de trek naar lekkere honger in het einddags restaurant en de vraag naar een portie poffertjes was groot.

Om 10 uur maakte de voorzitter van de ouderraad Lamine Sipkema een einde aan het feest. Ze bedankte iedereen die geholpen had, waaronder de vrouwenverenigingen van het Zuid en het Oost, die elk jaar zorgen voor een fikse bijdrage voor de kas.

Hierna volgden de uitslagen van de

winnaars van de spelletjes. de pop heette Anneke en werd gewonnen door Angelique Drost. In de knikkerpot zaten 517 knikkers en in de spekjespot 81 spekjes. Na de trekking van de verlotting wenste de voorzitter een ieder wel thuis. Na enig rekenwerk kon de penningmeester van de ouderraad ruim f 3000,- toevoegen aan het batig saldo. Iedereen heel hartelijk dank.

Zonnebloemwedstrijd:

1. Janneke Zuur 4.92 m. wisselprijs;
2. Freddy Zuur 4.20 m.;
3. Marjolein Klunder 4.09 m.

Geranium groep 1 en 2

1. Aerjen Sybesma
2. Erwin Bethlehem
3. Sjoerd Veenstra

Geranium groep 3

1. Tessa Veenhuizen
2. Bertus Nobach
3. Daniëlle Pama

Vlijtige lies groep 4

1. Petra Bronsema
2. Miranda Visser
3. Aafke Dijkstra

Groep 5

1. Gerard Elzinga
2. Ids Sipkema
3. Geartsje v.d. Veen

Fuchsia groep 6

1. Arjen Visser
2. Gerard Meneer
3. Anja Dijkstra

Groep 7

1. Marcel Visser
2. Aerjen Sipkema
3. Jeltje Kompaan

Vlijtige lies groep 8

1. Annamarie v.d. Meulen
2. Jelle Dijkstra
3. Anno Elzinga

Groep 8 (oud)

1. Remco Visser

Stekjes buitenwacht

1. Mevr. L. Elzinga
2. Mevr. G. Nobach
3. Mevr. A. Veenstra

Vrije inzending

1. Dhr. J. Elzinga
2. Dhr. J. Elzinga
3. Mevr. M. Bijlsma

Bloemstukjes

1. Mevr. M. v.d. Velde
2. Mevr. G. de Haan
3. Mevr. R. Wijnalda

Floralia '94

WONING kopen of verkopen?

Een **HYPOTHEEK** nodig?

Een **PERSOONLIJKE LENING**
gewenst?

Voor bemiddeling hierbij nog steeds
gaarne tot uw dienst:

W. VAN DER MEULEN

Bemiddeling onroerend goed (NFM-gedipl.)

Haven 1, Rottevalle, Tel. 05122-1317 (v/h Drachtsterweg 43, Opende)

Een maximum aan persoonlijke service en gunstige voorwaarden.

Desgewenst service bij u aan huis!

U kunt bij ons terecht voor een
VERFRISSING • IJS • ROOKARTIKELEN
SNOEP • CHOCOLADE • DROP • enz.

TEXACO BENZINE- EN DIESELSTATION
GARAGE

KRUIZINGA

A.P.K.-keuring en wasserette
In- en verkoop auto's - Reparaties -
Auto-accessoires - Banden - Accu's - enz. enz.

Wij zien u graag aan ons vernieuwde benzinstation!

Betalen met je PINCODE!

KORNHORN Provincialeweg 27, tel. 05946-59092

Voor al uw

WAND- en VLOERTEGELS **MARMER** **HARDSTEEN**

naar

GROOTHANDEL & TEGELZETBEDRIJF

L. VAN DEKKEN

Nijewei 95 • HARKEMA • Telefoon 05124 - 2703

Reis van 55-plussers

Op woensdag 28 september maakten 60 55-plussers uit Opende (47) en uit Kornhorn enz. een tocht met een dubbeldekkbus onder leiding van mevr. E. Bekkema-Elzinga. Gelukkig voelde zij zich na haar verblijf in het ziekenhuis goed genoeg om de leiding van zo'n reis op zich te nemen. Chauffeur was de oud-dorpsgenoot van de Opendenaren, de heer J. Wassenaar van de Skieding. Om half negen moesten de reizigers klaar staan. Nadat in Kornhorn de laatsten ingestapt waren, ging de tocht langs Noordwijk, Marum, Leek, Norg en daarna ten zuiden van Assen naar Orvelte (gem. Westerbork).

Daar werd koffie gedronken. In drie huifkarren maakte het gezelschap een tocht door het mooie landschap rondom dit dorp. Orvelte wordt in oude staat gehouden en trekt jaarlijks vele bezoekers. Van Orvelte ging het naar het ten westen ervan gelegen Westerbork, naar het restaurant 'De Westerburcht'. Uit 1206 is de naam van dit dorp als Burch, Borch overgeleverd. Volgens de taalgeleerden is het niet zeker of 'bork' in deze naam 'burg' of 'bork, bark' (= boomschors) betekent. Voor de naamgeving van het restaurant is dus gekozen voor de eerste betekenis. Bij het vertrek van de bus, om ongeveer 2 uur, kwam een gids, de heer N.G. Kerssies 'aan boord'. Het was de bedoeling de deelnemers een deel van mooi Drente te laten zien.

De reis ging natuurlijk over het Ellertsveld, dat in de gemeente Westerbork en Sleen ligt. Het was vroeger een uitgestrekt heideveld. Vooral in deze eeuw zijn er door Staatsbosbeheer bossen aangelegd. De gids wees op het landschapsschoon en vertelde de sagen; die er over bestonden. Aan het Ellertsveld is verbonden de sage van de twee reuzen: Ellert en Brammert.

Wij reden langs het laag gelegen veenkanaal, het Oranjekanaal, dat loopt van de Drentse Hoofdvaart naar de Hooge-

veense Vaart. Om kwart over drie waren wij terug in het restaurant. Wij konden toen onze dorst lessen. Daarna hield de gids een soort van quiz, waarbij ieder 10 vragen moest beantwoorden. Er waren 5 winnaars. Daarna vertrokken wij om half vijf naar Elsloo in de gemeente Ooststellingwerf (Friesland). Daar kwamen wij om even over vijven aan. In het restaurant 'Het Anker' gebruikten wij de warme maaltijd.

Om zeven uur verlieten wij in het donker Elsloo en gingen wij huiswaarts. Na half acht kwamen wij in Kornhorn en daarna in Opende aan. En zo eindigde een reis, waaraan wij kunnen zeggen: Het was een mooie, leerzame reis begunstigd door mooi weer en onder goede leiding.

J.M. v.d. Harst.

Verbindingsweg 7
9865 TE Opende

**SOCIAAL CULTUREEL
EN EDUCATIEF WERK**

**Drachtsterweg 32,
9865 VH Opende (Gr.)
Tel. 05946 - 59137**

Sociaal Cultureel Werk

Discussieavond Landbouw en Milieu

De komende tijd staat in "De Stjelp" en

Café Restaurant Snackbar
Sportzicht

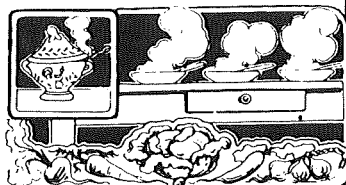
beleefd aanbevelen:

Tiet en Gerrit

provincialeweg 66

9865 AK Opende. tel. 05946 - 59954

**Dinsdags
gesloten!**

**Graag willen wij U even onder de aandacht brengen,
waar wij U mee van dienst kunnen zijn:**

- Mais teelt en oogsten
- Graslandvernieuwing
- Mestrijden en Giersverspreiden
- Mestmixen en overpompen
- Grasmaaien
- Graskuilen met diverse opraapwagens
- Hooipersen
- Kalk strooien, kalk in eigen opslag
- Zodebemesten
- Greppelfrezen
- Levering zand en grond
- Verhuur van:
- Mobile kranen
- Rups kranen
- Mini kranen
- Shovels
- Dumpers
- Auto's 6x6 ook met boordkraan

NIEUW

- Vicon persen met snijrichting
- en de shovels op 80 cm brede banden

Voor meer informatie kunt u bellen: 05945-49064 of 05946-59495

Wij houden ons beleefd aanbevelen.

S. VOGELZANG & Zn. C.V.

Loon- en Grondverzet- en Koppensnelbedrijf, Kraan-, Shovel en Dumperverhuur

Schilligepad 17 - 9361 TJ BOERAKKER - Tel. 05945-49064, b.g.g. 49223 - Telefax: 05945-49361

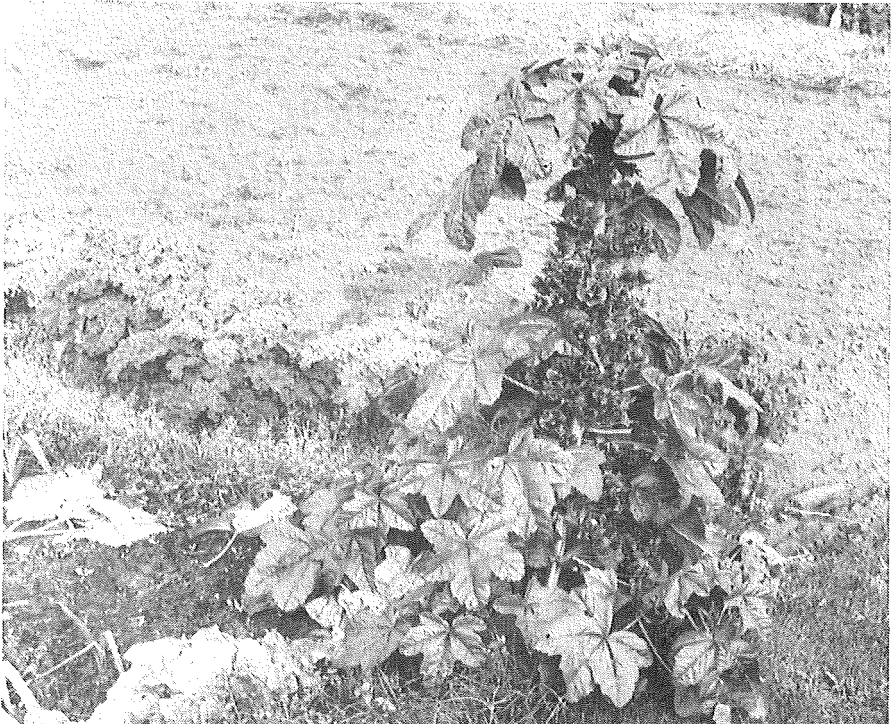
het multi functioneel centrum "De Veste" het thema Landbouw en Milieu centraal. De laatste maanden is er door het bestuur van "De Stjelp" en het sociaal cultureel werk "De Opstap" gewerkt aan de voorbereidingen van deze avonden.

Landbouwers, milieumensen en ieder die zich betrokken voelt bij het landbouw en milieuverhaal zijn deze avonden van harte welkom om met elkaar te discussiëren over- en begrip te krijgen voor elkaars standpunten. Tijdens de eerste van vier lezingen en discussies van 26 september jl. waar zo'n 50 belangstellenden op af waren gekomen, liepen de gemoederen hoog op. Thema van deze avond was de Ecologische Hoofdstructuur.

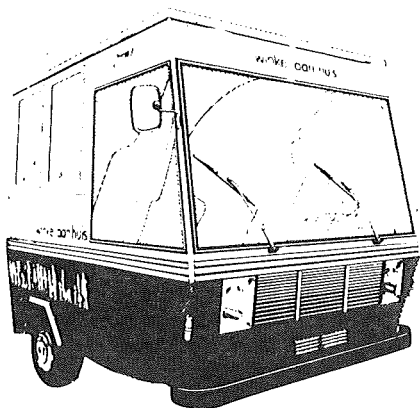
Dhr. E. Agsterribe van de Stichting Milieubeheer Zuidelijk Westerkwartier en de heer D. van der Scheer, van de

Christelijke Boeren en Tuinders Bond waren voor deze avond uitgenodigd om hun standpunten ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur te verduidelijken. De discussie stond en staat de komende weken onder leiding van de heer R. Heringa van het Consulentenschap Natuur- en Milieubeheer.

Beide heren, lid van de Uitvoeringscommissie voor het Raamwerk Zuidelijk Westerkwartier, riepen op tot meer begrip tussen de milieuorganisaties en de landbouw. Verschillende malen lieten de boeren hun ongenoegen blijken over de plannen en hoe er uitvoering aan wordt gegeven. Voorzitter R. Heringa moest dan ook de zaal verschillende malen tot stilte manen. Deze avond heeft misschien niet gebracht wat de boeren ervan hadden verwacht, maar het heeft zeker duidelijkheid gegeven ten aanzien van de uitvoering

Fam. HOFSTEDE

Harkema

**uw thuiswinkel
voor**

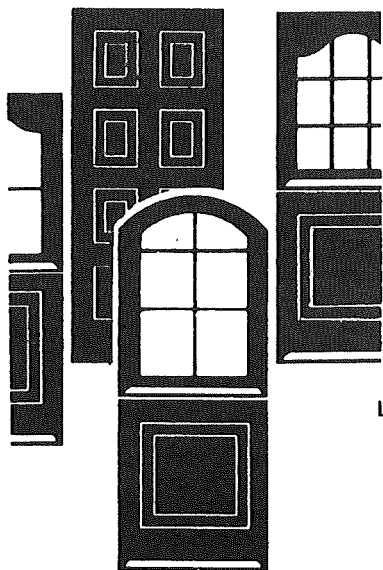
***
melk en melkproducten
dagelijkse levensmiddelen
verse groenten en fruit
vers brood en banket**

kwaliteit in uw straatje

- * **Wie bij ons gaat kopen ....**
- * **behoeft niet ver te lopen!**

***
service van deur tot deur ...**

GEBR. KOOP

**BOUW- EN
TIMMERBEDRIJF**

KOZIJNEN-DEUREN-TRAPPEN-ENZ.

Prov.weg 95 • OPENDE

Tel. 05946-59980, b.g.g. 58352

VOOR

**Verbouw
Nieuwbouw
Onderhoud**

Levering BOUWMATERIALEN!

- **Veel materiaal uit voorraad leverbaar**
- **Scherpe prijsstelling**
- **Bij grote afname extra korting**
- **Bezorgen mogelijk**

van de Ecologische Hoofdstructuur en dat zowel de heer E. Agsterribbe als de heer D. van der Scheer het op de hoofdpunten het met elkaar eens zijn en dat geeft voor de verdere uitvoering alleen maar hoop.

Staatsbosbeheer en Waterschap voor grotere eenheden

Grote meer afgeronde eenheden geven landbouw en natuurbeheer betere resultaten door betere waterbeheersing. Versnipperde gebieden waar belangen elkaar in de weg staan moeten vermeden worden. Dit was één van de voornaamste stellingen op de tweede avond van de serie Landbouw & Milieu in het ZWK van het sociaal cultureel werk te Opende in de Stjelp naar voren gebracht. Als de belangen strijdig zijn pleiten Staatsbosbeheer en het Waterschap dus voor een scheiding van functies omdat een efficiënt beheer dat eist. Was de eerste avond nogal tumultueus, de lezingen verliepen nu zonder herrie. De voorzitter van het Waterschap Westerkwartier Doorenbos en districthoofd van Staatsbosbeheer Witvoet werden met belangstelling gevolgd door een veertigtal aanwezigen afkomstig uit kringen van landbouw, milieu en politiek. Er bestonden tussen Doorenbos en Witvoet geen grote meningsverschillen. Tegenover de zaal erkende Doorenbos dat de afstand van het waterschapsbestuur tot de burger te groot is. Op de vraag of de waterschapslasten door de wijzigingen in de landinrichting gaan toenemen bleef hij het antwoord schuldig.

'Veranderingen kosten geld'

Ernst Oosterveld van het Centrum voor Landbouw en Milieu nam alvast een voorschot op de volgende lezingenavond van 24 oktober 'Contouren van een duurzame landbouw'. Hij pleitte vanuit de zaal juist voor een zo groot

mogelijke verweving van natuur en landbouwbelangen. Het is in zijn ogen vanzelfsprekend dat grondonttrekking bij de landbouw niet op begrip hoeft te rekenen. Het is ook niet nodig, want er is nog ruimte genoeg voor natuurbeleid op een gangbaar boerenbedrijf.

Tenslotte werd wat vrijblijvend gesproken over de kwestie of de natuur of de mens voorrang moet krijgen en over de leefbaarheid van het platteland.

Doorenbos nam een genuanceerd standpunt in, ook natuurbeheer levert een bijdrage aan de leefbaarheid.

Witvoet beantwoordde vragen over de toegankelijkheid van de terreinen voor het publiek.

De lezingenserie over landbouw en milieu lijkt een succes te worden. De sympathieke Doorenbos heeft in ieder geval bijgedragen om de betrokkenheid bij het waterschap te vergroten. De natuurdi's van Witvoet spraken voor zich. Voorzitter Heringa van het Consulentenschap voor Natuur en Milieu-educatie leidde met gemak en besloot de avond met een stichtelijk woord over de noodzaak van wederzijds begrip tussen landbouw en milieu.

Buurt~ vereniging

Het Middelpunt

Op zaterdag 24 september jl. organiseerde het bestuur een boottocht met de Harmonie uit Drachten. Iedereen ging op eigen gelegenheid naar Drachten, waar we om ± 19.00 uur met 53 personen aan boord stapten. Nadat een ieder een plaatsje gevonden had, vertrok de boot uit de haven richting Eernewoude. Nadat we een kop koffie hadden gedronken, was het tijd voor de barbecue, welke uitstekend was verzorgd, met verschillende soorten vlees,

GOLDWELLE

Kapsalon

R
E
A
T
I
E
F

Tineke & Klaske

Provincialeweg 73
9865 AC Opende
Tel. 05946-59995

Voor de
nieuwste
haarmode . . .

Bartemerwei 6
9283 TS Surhuizum
Tel. 05123-2458

Veilig bruinen in onze zonnestudio!
Kuur: 10x half uur ..... f 75,00

Voor al uw:

**RAMEN
DEUREN
KOZIJNEN**

naar:

**Timmerbedrijf
M. v.d. Hoek**

Tevens ruime keuze in
**WAND- en VLOERTEGELS en
SIERPLEISTERS.**

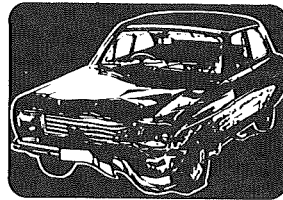
Scheiding 5, tel. 59849

- * Bouwkundige maquettes
- * Projekt maquettes
- * Lijstenmakerij
- * Decoratieve handgegraveerde houten naamborden voor woning en boot

**Hessel en Iety
van der Sluis**

Provincialeweg 5
9865 AA OPENDE (Gr.)
Tel. 05946 - 59816

verkoop
gebruikte
auto-onderdelen

inkoop en verkoop
schade-auto's

autosloperij

joh.v.d.heide

Leidijkreed 2. 9865VS Opende
tel. 05946 - 59724

stokbrood en verschillende salades. De drankjes waren voor eigen rekening. Het was jammer, dat het na een uur varen al donker begon te worden, maar dat verhoogde de gezelligheid aan boord wel.

Om ± 23.00 uur waren we weer terug in Drachten, waarna we weer richting Opende gingen.

We kunnen terugzien op een gezellige en geslaagde avond.

Secr. K.B.

't Oost

Op vrijdag 16 september werd onze eerste klaverjasavond van het seizoen weer gehouden in het Vrijzinnig Gebouw.

Om ± 19.15 uur opende de voorzitter de avond door een paar dingen te zeggen en werd de kaarters een goed speel-seizoen toegewenst. Er waren 20 personen aanwezig en er werd weer gezellig gekaart. De kaarters werden op zijn tijd voorzien van een kopje koffie, borreltje en een hapje.

Hieronder volgt de uitslag van deze eerste avond:

1. G. Bekkema	5927 pnt.
2. G. Top	5558 pnt.
3. I.J. Hulshoff	5410 pnt.
4. A. Meijer	5090 pnt.
5. W. Veenstra	4977 pnt.

De poedelprijs was dit keer voor H. Lepema 3804 pnt.

Op zaterdag 17 september werd het ledenreisje georganiseerd. Om ± 12.45 uur vertrokken we met 5 auto's en 21 personen richting Workum. Tot twee keer toe kregen we een wolkbreuk over ons heen, en diverse automobilisten zetten hun voertuig op de vluchtstrook, zo weinig zicht was er op dat moment. Aangekomen in Workum gingen we het Jopie Huisman-museum bezichtigen. Iedereen kreeg een uitgebreide folder, waar alle kunstwerken op stonden vermeld. We hadden afgesproken om na een uur terug te zijn in de hal, zodat we gezamenlijk naar de St. Gertrudis-kerk

konden gaan. We werden daar ontvangen door dhr. Feenstra, die ons rondleidde en uitleg gaf over de bouw en het interieur van de kerk. Het is de grootste middeleeuwse kerk (uit de 16e eeuw) in Friesland. De kerk staat bekend om een achttal 'Gildebaren', waarvan de ontstaangeschiedenis tot diep in de 17e eeuw terug gaat.

Na de rondleiding bedankte de voorzitter de gids voor zijn uitleg en werd het tijd voor een kopje koffie.

Een paar week geleden hadden we bij 'De Gouden Leeuw' gereserveerd om daar koffie te drinken. Ringer had bij aankomst in Workum doorgegeven het aantal personen en de tijd dat we zouden komen. Een zestal was wat achtergebleven en liep het restaurant binnen, de anderen zaten niet binnen; misschien achter in het zaaltje, wat we, als het druk zou zijn, eventueel zouden kunnen gebruiken. Bij de ober aangekomen waren we de eersten, dus was er iets misgegaan. Sake zou wel even bij de burens kijken, want er zaten een paar restaurants op een rijtje. Daar zat de groep aan de klaargezette tafels, die onze voorzitter besteld had. De oberin stond beteuterd te kijken, toen bleek dat ze bij de burens moesten zijn (gelukkig hadden ze nog niet besteld). Van de buurtvereniging kregen ze een kopje koffie aangeboden. Tot 17.15 uur kregen we de gelegenheid om het stadje te bezichtigen. Ook werden de winkels niet vergeten, maar het meest in trek was de vishandel. Om 17.15 uur kwamen we allen bijelkaar op 'de merke' om ons naar de auto's te begeven. Om ± 18.30 uur waren we terug in Opende.

Secr. G.H.

Op zaterdag 1 oktober gingen de kinderen met een aantal ouders (in totaal 32 personen) naar zwembad 'DeWelle' te Drachten. We vertrokken 's morgens ± 10.00 uur vanuit het Vrijzinnig Gebouw. We waren daar om ± half elf en voordat de kinderen het zwembad

indoken, kregen ze de volgende instructies van de penningmeesteresse mee: om $\pm$ 12.00 uur krijgen we patat met frisdrank en om $\pm$ half drie moesten we weer uit het water zijn om zich aan te kleden. er waren een aantal personen die eerder naar huis zijn gegaan. De kinderen hebben zich goed vermaakt en het was dan ook wel de moeite waard. Voordat we naar huis gingen, kregen we allemaal een verrassing mee, dit was een strandbal. Om $\pm$ 15.15 uur waren we weer thuis.

Secr. G.H.

Rommelmarkt Eben-Haëzer

Op zaterdag 15 oktober jl. werd in en rondom gebouw Eben-Haëzer weer de jaarlijkse, traditionele rommelmarkt ge-

houden ten bate van de Nederlandse Hervormde kerk te Opende.

Er waren ook dit jaar weer heel wat oude spulletjes opgehaald. Als je al die rommel zo overziet, vraag je jezelf af: waar komt het allemaal vandaan en wie moet dit nou kopen? Maar gelukkig viel het allemaal nogal mee, want toen om half negen de deuren opengingen, stond er al een menigte, waarvan de eersten al voor acht uur, om de mooiste spulletjes in de wacht te slepen. Al gauw was het dan ook een levendige handel. Ook was de vrouwenvereniging weer vertegenwoordigd met o.a. een bord, genummerd van 1 tot 100, waar je je naam moest invullen en waarop je een mooie beer kon winnen. Het winnende lot viel op nr. 44, ingevuld door mevr. Ginie van Braak-Schuurman. Verder kon je de lengte van een worst raden. De lengte was 1.59 m. en

werd gewonnen door dhr. Jappie Krist. Detaart, die je kon winnen met het bonen raden, werd gewonnen door mevr. Annie Lutter-Bijma. Er zaten 1235 bonen in de pot. De naam van de pop werd niet geraden, de naam was Rudolf. Ook kon je er koffie met koek kopen en tevens was dhr. A. Smids weer aanwezig met groenten en fruit en stond de patatwagen weer op zijn oude plek.

Toen de grootste drukte voorbij was, kon de activiteitencommissie, m.n. de heren Geese Bijstra en Piet Drost, dit jaar aangevuld met de heren Koos Broekema, Popke Hoekstra en Dirk Visser, met voldoening vaststellen dat zowat de helft van de spullen verkocht waren. Toen de penningsmeester, dhr. P. Drost, de kas opmaakte, bleek dat er een nettowinst was van ruim f 3500,-, welke geheel ten goede zal komen aan de Hervormde kerk en haar bijgebouwen, o.a. de aanleg van de tuin rondom de pastorie, welke momenteel volop aan de gang is.

De A.C. bedankt dan ook een ieder voor zijn of haar inbreng om ook deze rommelmarkt weer tot een goed einde te brengen.

Georg

Vrouwenvereniging Opende-Zuid

Op woensdag 21 september jl. gingen de vrouwen van de vrouwenvereniging Opende-Zuid een dagje uit en wel naar mevr. G. Drost, oud-lid, die in Norg in de bossen woont. Het begint zo langzaam aan een gewoonte te worden om éénmaal per jaar bij haar een dagje door te brengen en herinneringen op te

halen. Deze heette ons dan ook van harte welkom en na een kopje koffie met een stuk zelf gebakken taart was het al een goed begin van de dag. Er werd goed voor ons gezorgd, want 's middags kregen we soep met een salade, die mede klaargemaakt was door mevr. Mellema. Daarna hebben we een boswandeling gemaakt. We hadden dit jaar geluk wat het weer betreft, want het was prachtig weer en we genoten volop van de prachtige wandeling. Daarna kregen we nog een kop koffie of thee met zelf gebakken taart en na mevr. Drost hartelijk bedankt te hebben voor haar gastvrijheid en mevr. Mellema voor haar hulpvaardigheid, stapten we weer in de auto richting Opende. Het was een fijne dag.

A.V.H.

Plattelandsvrouwen Opende-Kornhorn

Woensdag 14 september gingen 18 dames naar het speelgoedmuseum in Roden. Hier is een kollektie prachtig oud speelgoed te zien. Op het binnenplaatsje kun je stellopen, hoepelen, knikkeren of fietsen op één groot wiel, maar daar hebben de dames zich niet aan gewaagd. Al met al was het een mooie middag.

Onze eerste bijeenkomst was op 21 september. De avond stond onder leiding van mevr. Baas uit Harkema. Eerst vertelde zij over het ontstaan van porselein. Schepen namen het mee uit China en na de koffie gingen we een tegettje beschilderen met daarop een spreuk. Het kostte ons veel inspanning, maar het was een leuke avond.

De presidente bedankte mevrouw Baas en wenste ons wel thuis en tot de volgende bijeenkomst op 26 oktober.

Het bestuur

KAPSALON

Bosweg 3 - 9865 XB
OPENDE - 05946 - 59720

Maandag's gesloten

Karin

KLEDINGVERHUUR !

bel **ERINGA OPENDE (GR) Tel. 05946 - 59090**

• **NA 16.00 UUR OP AFSpraak** •

o.a.: bruidskleding - middeleeuwse kleding - rock 'n roll - charlston - chinees - romeins grieks - egyptisch - tirol - safari - wildwest - bevers - apen - paashaas - konijn - zebra struisvogel - beren - leeuwen - ooievaar - koeien - schapen - paarden - kippen - kalkoen walt disney - pluto - donald duck - mickey mouse - dombo - henk de mol - banaan - aardbei appel - peer - nar - boef - harem - enz. enz.

KERKELIJK: toga - non - monnik - paus - pater - enz.

HORROR en andere griezels, enz.

Maak een afspraak en kom gerust kijken!

Telefoon 05946 - 59090

*Een andere manier van omgaan met
gezondheid en ziekte*

JANNEKE RUSSCHEN

KLASSIEK

HOMEOPATHE

Topweer 7 - 9865 VD OPENDE
Tel. 05946-59562 (praktijk)
of 05946 - 58357

voor:

• Gieren	• Maaien	Stalmest verspreiden
• Ploegen	• Weiland bloten	
• Frezen	• Hooipersen	
• Kraanverhuur + kippers	• Kuilsnijden	

Scheiding 35 - OPENDE - Tel. 05124 - 1464

**DE BANK UIT
SURHUISTERVEEN
MET MEER DAN
80 JAAR
ERVARING!**

Maak kennis met een bankier die een geheel eigen stijl heeft.
Laat u informeren over de verschillende mogelijkheden ten aanzien van de
hypotheek en kredietverlening, alsmede over de tarieven voor deposito's
en andere vormen van beleggen.

**Spaar en Voorschotbank
Surhuisterveen**

Torenplein 7, Telefoon 05124-1925

Voor uw complete woninginrichting ± 2000 m² showruimte!

- Bankstellen
- Toogkasten
- Eetkamertafels en stoelen
- Salontafels
- Slaapkamers en bedden
- Seniorenmeubelen
- Tapijt
- Vinyl
- Overgordijnstoffen
- Vitrages
- enz. enz.

TOT

ZIENS

CIJTSMA MEUBELEN
KOMPLETE WONINGINRICHTING

Provincialeweg 56-58, 9865 AJ OPENDE (Gron.) Telefoon 05946 - 59218

Komplete woninginrichting
± 2000 m² showruimte

Vrijdags koopavond

UNIVÉ
VERZEKERINGEN

UNIVÉ, DAAR PLUKT U DE VRUCHTEN VAN!

O.V.M. Univé Westerkwartier Zuid B.A.

Hoofdkantoor

Toiberterstraat 50.9351 BH Leek
Telefoon 05945-15945

Kantoor Grootegast

Hoofdstraat 95. 9861 AC Grootegast
Telefoon 05948-12345

Kantoor Groningen

Grote Beerstraat 212. 9742 SJ Groningen
Telefoon 050-717377